

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เอกสารชั้นต้น

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐.

กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๒๐.

____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๓๕. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป, ๒๕๓๕.

____. รายงานการติดตามผล การพัฒนาการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา เรื่อง โครงสร้างเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๓๒.

____. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๑๗.

คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและดูแลเด็กวัยรุ่น. วัยรุ่นวัยสร้างสรรค์เพื่อสังคมไทย.

เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๓๕.

ครุศาสตร์, คณะ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการประชุมกลุ่ม การปรับปรุงหลักสูตร (ฉบับที่ ๒) ของกรมวิชาการ. ในการประชุมสัมมนาวิชาการ เรื่อง การศึกษาสำหรับประเทศอุตสาหกรรมใหม่. ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : วันที่ ๕-๖ กันยายน ๒๕๓๒, (อัดสำเนา)

จดหมายเหตุแห่งชาติ, กอง. เอกสารกรมราชเลขาธิการ รัชกาลที่ ๕ ศ.๒ ตรวจสอบและจัดโครงการการศึกษา ร.๕ ๓๒/๖๕ เรื่อง โครงการศึกษา (๒๑ มิ.ย. ร.ศ.๑๑๗ - ๒๕ ก.ย. ร.ศ.๑๒๕)

____. เอกสารกรมราชเลขาธิการ รัชกาลที่ ๕ ศ.๒ ตรวจสอบและจัดโครงการการศึกษา ร.๕ ๑๕/๗๑ เรื่อง แผนการจัดการศึกษา (๓๑ ก.ค. ร.ศ.๑๑๗ - ๑๗ ก.ย. ร.ศ.๑๒๗)

____. เอกสารกรมราชเลขาธิการ รัชกาลที่ ๖ ม.ร.๖ ศ.๒ เรื่อง ประมวลศึกษาภาค ๒ (๑ พ.ย. ๒๔๖๔)

____. เอกสารกรมราชเลขาธิการ รัชกาลที่ ๖ ม.ร.๖ ศ.๒ เรื่อง ประมวลศึกษาพิเศษ ภาค๑ (๑ ต.ค. ๒๔๖๕)

จดหมายเหตุแห่งชาติ, กอง. เอกสารกรมราชเลขาธิการ รัชกาลที่ ๗ ศ.๑ เบ็ดเสร็จกระทรวง
ศึกษาธิการ ร.๗๑๕/๑๖๖ เรื่อง ระเบียบการและข้อบังคับหรือหลักสูตรของกระทรวง
ธรรมการ (๑๕ เม.ย. - ๑๘ พ.ค. ๒๔๗๒)

____. เอกสารกระทรวงศึกษาธิการ ศธ.๕.๕ หลักสูตรการศึกษา เรื่อง วิธีสอนวิชาวาดเขียน
(พ.ศ. ๒๔๕๕)

____. เอกสารกระทรวงศึกษาธิการ ศธ.๕.๕ หลักสูตรการศึกษา เรื่อง บันทึกเรื่องหลักสูตรและ
ตำราเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. ๒๔๗๗)

____. เอกสารกระทรวงศึกษาธิการ ศธ.๕.๓ รายงานตรวจการศึกษา เล่มที่ ๑ (๑-๓๒) การ
ตรวจที่อุทัยธานี.

ธรรมการ, กระทรวง. หลักสูตรหลวง กระทรวงธรรมการ หลักสูตรสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๕๖.
พระนคร : โรงพิมพ์สามมิตร, มปป.

____. ข้อสอบไล่ประถมปีที่ ๓ ข้อสอบไล่มัธยมปีที่ ๓ และข้อสอบไล่มัธยมปีที่ ๖ (ชาย) พ.ศ.
๒๔๗๓. พระนคร : โรงพิมพ์กรมวิชาธิการ, ๒๔๗๔. (พิมพ์ครั้งแรก)

____. ประมวลศึกษาพิเศษ ภาค ๑ ตอนที่ ๒ ประมวลการสอนชั้นมัธยมต้น ของกระทรวงธรรม-
การ พ.ศ.๒๔๘๐. พระนคร : โรงพิมพ์ช่างพิมพ์, ๒๔๘๐. (พิมพ์ครั้งแรก)

____. ประมวลศึกษา ภาค ๒ หลักสูตรชั้นมัธยมต้นและปลายของของกระทรวงธรรมการ พ.ศ.
๒๔๘๐. พระนคร : โรงเรียนช่างพิมพ์, ๒๔๘๒. (พิมพ์ครั้งที่ ๓)

____. หลักสูตรชั้นมัธยมปีที่ ๑-๒-๓ พิเศษ ของกระทรวงธรรมการ พ.ศ. ๒๔๘๓. พระนคร :
โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, ๒๔๘๓.

____. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การสอบความรู้ตามหลักสูตรสามัญศึกษา ชั้นประถม
ศึกษา ชั้นมัธยมต้น และชั้นมัธยมปลาย. พระนคร : โรงเรียนช่างพิมพ์, ๒๔๘๑.

พะยอม แก้วกำเนิด. หลักการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
กรมวิชาการ, ๒๔๗๓.

ราชบัณฑิต, กรม. หลักสูตรวิชาสามัญศึกษา กรมราชบัณฑิต หลักสูตรครุมูล ประถม มัธยม.
พระนคร : โรงพิมพ์อักษรนิติ, ๒๔๕๔ (ร.ศ.๑๓๐). (พิมพ์ครั้งที่ ๑)

วิชาการ, กรม. และเขตการศึกษา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตาม
หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (เล่ม ๑). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๒๓.

____, กรม. และเขตการศึกษา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตาม
หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (เล่ม ๒). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๒๓.

วิชาการ, กรม. และเขตการศึกษา สาระที่เปลี่ยนแปลงของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช ๒๕๒๔ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๓๒.

วิสามัญศึกษา, กรม. ประมวลการสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ของกรมวิสามัญศึกษา พ.ศ.๒๕๔๕.

พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๕. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)

____. ประมวลการสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของกรมวิสามัญ พ.ศ.๒๕๔๕. พระนคร : โรงพิมพ์
คุรุสภา, ๒๕๔๕. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)

____. ศิลปศึกษาภาคปฏิบัติในมัธยมวิสามัญศึกษา ฉบับที่ ๑-๒-๓. ธนบุรี : โรงเรียนการช่าง
วุฒศึกษา (แผนกการพิมพ์), ๒๕๐๐.

____. ประมวลการสอนวิชาศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. พระนคร :
กรุงเทพการพิมพ์, ๒๕๐๖.

ศึกษาธิการ, กรม. หลักสูตรกรมศึกษาธิการ หลักสูตรสามัญศึกษา. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรนิต์,
๒๕๕๔ (ร.ศ. ๑๓๐) (พิมพ์ครั้งที่ ๒)

____. หลักสูตรกรมศึกษาธิการ หลักสูตรสามัญศึกษาชั้นประถมและมัธยม ร.ศ.๑๒๔ (๒๕๔๘).
เอกสารถ่ายสำเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๓. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
๒๕๔๓. (พิมพ์ครั้งแรก)

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ คู่มือประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาศิลปศึกษาและศิลป-
ปฏิบัติ. พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๐๔.

____. กรมวิสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ หลักการวัดผล ชั้น ม.ศ.ต้น และตัวอย่างข้อสอบ
บางวิชา. พระนคร : กรุงเทพการพิมพ์, ๒๕๐๖.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กองเผยแพร่การศึกษา ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผล
การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สายสามัญ พ.ศ. ๒๕๐๕. พระนคร : โรงพิมพ์
ร.ส.พ., ๒๕๐๕.

____. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ ๒๔๗๕-๒๕๐๗. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๗.
(พิมพ์ที่ระลึกในวันครบเจ็ดสิบสองปีของกระทรวง 1 เมษายน ๒๕๐๗)

____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์,
๒๕๒๐.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑.
ม.ป.พ., ๒๕๒๐.

____. คู่มือการประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพ-
มหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์, ๒๕๒๑.

____. กรมวิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา การประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหา-
นคร : โรงพิมพ์ศาสนา, ๒๕๒๑.

____. กรมวิชาการ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจงเพิ่มเติม เกี่ยวกับหลักสูตรประถมและ
มัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์, ๒๕๒๑.

____. กรมวิชาการ หนังสือรายวิชาอาชีพ (เพิ่มเติม) ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
๒๕๒๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๒๑.

____. กรมวิชาการ คู่มือการสอนศิลปศึกษา ทศนศิลปศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑).
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๒.

____. กรมวิชาการ แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพมหา-
นคร : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๒.

____. คู่มือการสอนหมวดศิลปศึกษา ทศนศิลปศึกษา ศ ๒๐๕-๒๐๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ม.๒).
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๒. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)

____. กรมวิชาการ คู่มือครูการเขียนภาพ-พาณิชย์ศิลป์ ศ ๑๑๖ การเขียนภาพ ศ ๑๑๘ ชั้นมัธยม
ศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๒๑. กรุงเทพ : โรงพิมพ์
คุรุสภา, ๒๕๒๔. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)

- ศึกษาศิลปะ, กระทรวง. กรมวิชาการ คู่มือครูศิลปศึกษา การออกแบบเบื้องต้น ศ ๐๑๕ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, ๒๕๒๔.
- ____. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ จำกัด, ๒๕๒๔.
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. พิมพ์ครั้งที่ ๓ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๕.
- ____. กรมวิชาการ คู่มือครู การพิมพ์ภาพ ๑,๒ ศ ๐๑๕, ศ ๐๑๑๐ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)
- ____. กรมวิชาการ คู่มือครู ศิลปะการตกแต่ง ๑ และ ๒ ศ ๐๑๑๖, ศ ๐๑๑๗ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖.
- ____. กรมวิชาการ คู่มือครู โลหะรูปพรรณ ศ ๐๑๑๔ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖.
- ____. กรมวิชาการ คู่มือครู ศ ๐๑๑๑, ศ ๐๑๑๒, ศ ๐๑๑๓, ศ ๐๑๑๔ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖.
- ____. กรมวิชาการ คู่มือครู ศ ๑๑๑, ศ ๑๑๒, ศ ๑๑๓, ศ ๑๑๔ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)
- ____. กรมวิชาการ คู่มือครู วิชาศิลปศึกษา ศ ๐๑๑๕ ศ ๐๑๒๐ ศิลปะไทย ๑,๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๗. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)
- ____. กรมวิชาการ คู่มือครู วิชาศิลปศึกษา ศ ๐๑๓ พานิชยศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๘. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, ๒๕๓๓.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ นโยบายการใช้และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และ
แนวการใช้สื่อการเรียนการสอน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓). (ฉบับใช้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร).

ม.ป.พ., ๒๕๓๓ (พิมพ์ครั้งที่ ๑)

____. กรมวิชาการ คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
๒๕๓๓). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา, ๒๕๓๓. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)

____. กรมวิชาการ จากหลักสูตร.....สู่แผนการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
 ๒๕๓๔.

____. กรมวิชาการ คู่มือการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๓๔.

____. กรมวิชาการ คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการใน
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๓๓). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๓๔.

____. กรมวิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา รายงานการประเมินผลการใช้หลักสูตร
ปีการศึกษา ๒๕๓๕. ม.ป.พ. (เอกสารอัดสำเนา)

____. กรมวิชาการ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร แนวการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต. ม.ป.พ. (เอกสาร-
 อัดสำเนา)

ศึกษานิเทศก์, หน่วย, กรมสามัญศึกษา. คู่มือนิเทศการศึกษา ๒๕๑๘. พระนคร : แผนกการพิมพ์
 วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, ๒๕๑๘.

มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

สามัญศึกษา, กรม. ประมวลการสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ของ กรมสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑.

พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๒. (พิมพ์ครั้งที่ ๒)

____. ประมวลการสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของ กรมสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑. พระนคร : โรง-
 พิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๒. (พิมพ์ครั้งที่ ๒)

สามัญศึกษา, กรม. ประมวลการสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของ กรมสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕.

พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๕. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)

เอกสารชั้นรอง

กมล สูดประเสริฐ. ศูนย์ศึกษา. ๑๐ ฉ.๒ (กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑) : ๒๐

ก่อ สวัสดิ์พานิชย์. ศิลปศึกษากับการพัฒนาประเทศ. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ๔ ฉ.๑๐ (พฤษภาคม ๒๕๑๓) : ๓๕-๔๔

เกษร ธิตะจारी. ศิลปชั้นนำ. ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐. (อัสสัมชัญ)

_____ . การสอนศิลปะให้แก่นักเรียนในสหรัฐอเมริกา. วารสารครุศาสตร์. ฉ.(ก.ค.- ก.ย. ๒๕๓๖)

เกวით ปรวาลพฤกษ์. เอกสารแนะนำหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓). กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, ๒๕๓๓.

เกษินทร์ รังสยาพันธ์. "ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตร" สารพัฒนาหลักสูตร อันดับที่ ๑๓(กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖):๓๕ - ๓๘ .

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักงานกฤษฎมนตรี. การศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร:ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๕ .

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. กระทรวงศึกษาธิการ. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี กับการประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๒๗.

จักร ศิริพานิช. "บางทัศนะของอาจารย์จักร" ครูศิลป์. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๓๐.

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. การเปลี่ยนแปลงนโยบายและแนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในเอเชีย, วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ๒๔, ฉ.๑ (ต.ค.- พ.ย. ๒๕๓๒) หน้า ๓๘-๕๑.

เฉลิมชัย รัตนประยูร. นโยบายและแผนการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ประเทศจีน ประเทศอินเดีย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๐.

ชมนาด ใสรณ. พัฒนาการของการศึกษาวิชาชีพในไทยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์-ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

ชนิดา รัชพลเมือง. พื้นฐานการศึกษา หลักการและแนวคิดทางสังคม. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, ๒๕๓๔.

- ชูศักดิ์ เพรสคอตท์. ความสอดคล้องระหว่างปรัชญาศิลปศึกษาสากล กับปรัชญาที่ปรากฏในหลักสูตรศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และความเชื่อของครูศิลปศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๐ (อัดสำเนา)
- ชำนาญ เล็กบรรจง. พัฒนาการหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.
- ฉรงค์ คงกิจ. พัฒนาการของหลักสูตรมัธยมศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๗. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๗.
- ทินกร บัวพูล. วิวัฒนาการหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.
- ไทเลอร์, ราฟท์ ดับบลิว. (Tyler, Ralph W.) หลักการพื้นฐานของหลักสูตรและการสอน. แปลโดย หอม คลายานนท์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, ๒๕๓๔.
- ธรรมการ, กระทรวง. กองวิชาการ. คู่มือของครูผู้รู้กับสมุดวาดเขียน เล่ม ๑. พระนคร: โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, ๒๔๗๘. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)
- นันทวัน สุชาโต. การออกแบบวิจัย. สถิติและการวิจัยสื่อมวลชน. เอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขานิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทประชาชนจำกัด, ๒๕๓๐.
- นิภาพรรณ กุลดิลก. ลักษณะครูที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของครูศิลปะและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.
- บุญธรรม กิจปรีดาปริสุทธิ. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์, ๒๕๓๕.
- บุษบา กาญจนวาริทิพย์. วิวัฒนาการของหลักสูตรและการสอนศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษาในประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๓๕ ถึง ๒๕๒๖. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕.

- ประเทศ สุขสถิตย์. ทัศนะของหัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน
ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ต่อหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๓๓). ปริญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรี-
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๕.
- ประสงค์ พวงดอกไม้. มาตรฐานวิชาศิลปศึกษาและดนตรีระดับมัธยมศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา, ม.ป.ป. (อัดสำเนา)
- พะยอม แก้วกานีด. ความมุ่งหวังของหลักสูตรปรับปรุง และการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา
และมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, ม.ป.ป.
_____. หลักการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ,
๒๕๓๓.
- พร้อมจักร เรศวรรณท์. ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลป์-
ศึกษา เขตการศึกษา ๑. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๒๑.
- พินิจ ภาวังคะรัต. คู่มือนิเทศการศึกษา กิจกรรมศิลป์ในโรงเรียน. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
๒๕๑๐.
- พิระพงษ์ กุลพิศาล. หนังสืออ้างอิง ทฤษฎีและปฏิบัติการวิจารณ์ศิลปะ ระดับประถมศึกษาและมัธยม
ศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๓๓.
- พูนสม โรจนวิทย์. แนวคิดทางการเรียนการสอนศิลปศึกษาของครูศิลปศึกษาในโรงเรียนมัธยม
ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๕. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๖.
- ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน. การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์, การวิจัยทางการศึกษา : หลักการและวิธีการ
สำหรับวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๓๐, หน้า ๑๖๑-๑๗๗.
_____. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๓.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. เอกสารประกอบการสอน วิชาทฤษฎีความรู้และศิลปศึกษา. ภาควิชาศิลปะ
และวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป. (อัดสำเนา)
_____. อิทธิพลของระบบการเรียนการสอนสองระบบที่มีต่อศิลปศึกษา. ทัศนศิลป์เชิงปฏิบัติการ.
กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, ๒๕๓๐, หน้า ๕๐ - ๕๐.

- มาลียา กองสุข. ความคิดเห็นของครูศิลปะในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน
วิชาศิลปะศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.
- มาโกโตะ อิช และ อิคุโอะ อามาโน. (Makoto Aso และ Ikuo Amano) การศึกษาเกี่ยวกับการ
พัฒนาประเทศของญี่ปุ่น. แปลโดย ประเสริฐ จิตติวัฒนพงศ์. กรุงเทพฯ : รุ่งเรือง-
สานส์การพิมพ์, ๒๕๒๕.
- ลินจี หะวานนท์. กฎหมายการศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕.
(อัดसानา)
- ลีลาเส้นเสียง, คอลัมน์. โลกเทคโนโลยีต้องการศิลปินดนตรีไปข้างหน้าและสร้างสรรค์, มติชน.
(วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๕) หน้า ๒๐.
- เลิศ อานันทนะ. ศิลปะในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต, ๒๕๓๓.
- วัชรินทร์ ฐิติอดิษฐ์. ทัศนคติต่อวิชาศิลปะศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพ-
มหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการสอนศิลปะในระดับมัธยมศึกษา. ศิลปะเด็ก
ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๕.
- _____. การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรใหม่ เอกสารแนะนำหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑. กรุงเทพมหานคร :
หจก.เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรสศึกษาการพิมพ์, ๒๕๒๐.
- _____. รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๐๓.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๑๗.
- _____. เอกสารประกอบการพิจารณาปรับปรุงในปีการศึกษาระหว่างชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓. พระนคร :
โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๑๓.
- _____. รายงานการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, ๒๕๓๒.
- _____. รายงานการสัมมนาระดับชาติเรื่อง มัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา,
๒๕๓๑.

- วิทย์ พินคันเงิน. หนังสือประกอบความรู้ คู่มือครูวิชาศิลปะศึกษา. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช, ๒๕๒๑.
- วินัย โสมติ. ศิลปะศึกษา. สารานุกรมศึกษาศาสตร์. ๒ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๒๘) : ๑๑๓.
- วิบูล จันท์แย้ม. สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูศิลปะศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.
 ปริณญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๑.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ท่ายัพ, ๒๕๒๗.
- _____. วิวัฒนาการศิลปะศึกษาและสุนทรียภาพของเด็กไทยในปัจจุบัน. รายงานการวิจัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๗.
- วิเศษ วิเชียร. ประวัติศาสตร์คืออะไร. กรุงเทพฯ:ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
 วิโรฒ บางเขน, ๒๕๒๓.
- วุฒิ วัฒนสิน. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูศิลปะศึกษาเกี่ยวกับรายวิชาทัศนศึกษาใน
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 ๒๕๓๐.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิสามัญศึกษา. เอกสารประกอบความรู้ศิลปะศึกษา ฉบับที่ ๗. พระนคร :
 กรุงเทพฯการพิมพ์, ๒๕๐๖.
- _____. กรมวิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา รายงานการประเมินผลการใช้หลักสูตรปี
 การศึกษา ๒๕๓๕. ม.ป.ป. (เอกสารอัดสำเนา)
- _____. แนวพระราชดำริ แก่รัชกาล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, ๒๕๒๗.
- _____. ๕๗ปี กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภา, ๒๕๓๓.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย, กรมวิสามัญศึกษา. คู่มือนิเทศการศึกษา ๒๕๑๘. พระนคร : แผนกการพิมพ์
 วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, ๒๕๑๘.
- สังัด อุทรานันท์. หลักสูตร. สารานุกรมศึกษาศาสตร์. ๔ (เมษายน - กันยายน ๒๕๒๕) :
 ๕๐-๕๔.
- _____. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, ๒๕๓๐. (พิมพ์ครั้งที่ ๑)
- สมาน สรรพศรี. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูศิลปะศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมวิสามัญศึกษานานาชาติตะวันออก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์-
 มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓.

สมาน แสงมะลิ. บทบาทของศิลปหัตถกรรมในการศึกษา. ศิลปหัตถศึกษา ประมวลบทความ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ท.) ธันวาคม ๒๕๑๔.

สังคม ทองมี. "สรุปผลการอภิปราย ศิลปะเด็ก : สภาพปัจจุบันและอนาคต" ศิลปะเด็ก :

สภาพปัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๕.

_____ .ทัศนะของผู้เชี่ยวชาญทางการพัฒนาหลักสูตร นักวิชาการทางด้านศิลปศึกษาและ

ผู้ใช้หลักสูตรที่มีต่อวิชาศิลปศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.

๒๕๓๓). วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

สันต์ ธรรมบำรุง. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วราวุฒิกการพิมพ์, มพพ.

สามัญศึกษา, กรม. ขุมทางวิชาการ รายงานการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๘.

สาโรช บัวศรี. ปรัชญาการศึกษาในประเทศไทย. จุดยืนและทิศทางการศึกษาไทย. หน้า ๓ - ๕.

กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ม., ๒๕๒๘.

สุกรี เจริญสุข. ทฤษฎีความชื่นชมของกรมวิชาการ ความไม่รู้คือทำลายศิลปวัฒนธรรมไทย

โดยอาศัยระบบการศึกษา. มติชน. (วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖) : ๒๐

สุนน อมรวิวัฒน์. สั่งสอน .ความคิดและภูมิปัญญา:ด้านการศึกษา. หน้า ๕๑ - ๕๗. กรุงเทพฯ:

โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

สุภางศ์ จันทวานิช. การวิจัยเชิงคุณภาพ. สถิติและการวิจัยสื่อสารมวลชน. เอกสารการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขานิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด,

๒๕๓๐.

สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ๒๕๑๘.

สุลักษณ์ ศรีบุรี. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอน "วิชาศิลปะ

กับชีวิต" เพื่อส่งเสริมให้เกิดความชื่นชมและความรักที่จะเรียน. กรุงเทพฯ :

โรงแรมเอเชีย, วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๕. (อัดสำเนา)

เสริมศรี ไชยสร. ระบบหลักสูตร-การสอน. เชียงใหม่: พระสิงห์การพิมพ์, ๒๕๒๖.

อรพินท์ ดันธนะสถิตย์. พัฒนาการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

อารี สุทธิพันธ์. เอกสารประกอบการสอน หลักสูตรศิลปศึกษา. ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป. (อัดสำเนา)

- อานาจ เป็นสบาย. "พัฒนาการหลักสูตรศิลปะและแนวคิดในการปรับปรุงหลักสูตรปัจจุบัน"
ครูปริทัศน์. ๑๐ (เมษายน ๒๕๓๘) : ๒๕๒๕
- อุทุมพร (ทองอุไท)จามรमान. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพฯ : พันนี้พับบลิชชิง,
 ๒๕๓๑.

ภาษาต่างประเทศ

- Abdullah, Isa Bin. Conceptual Dimenstions of Art Education as a Medium
 For Development Cultural Internation in Malasia. Dissertation
 Abstract International 1983.
- Barrow, Robin. Common Sense and the Curriculum. London : George allen
 & Unwin Ltd., 1976.
- Beittel, Kenneth R. Art Education. Encyclopedia of Educational
 Research 1 (1982) : 159-171
- Chapman, Laura H. Approaches to Art in Education. U.S.A. Harcourt Brace
 Jovanovich, Inc., 1978.
- Clark, Leonard H. and Klein, Raymond L. The American Secondary School
 Curriculum, Second Edition. New York : Macmillan Publishing
 Co., Inc, 1972.
- Cochran, L.M. Visual Education. The International Encyclopedia of
 Education 9 (1985) : 5460-5461
- Eflomd A. Art : Educational Programs. The International Encyclopedia
 of Education 1 (1985) : 325.331
- Kneller, George F. Introduction to the philosophy of education.New York:
 John Wiley and sone,1971.
- Lucus, Christopher J. What is philosophy of education.New York:Macmill,
 1970.

- Eisner, Elliot W. "The Role of the Arts in Cognition and Curriculum"
In Glen Hass (ed.), Curriculum Planning : A new approach,
pp. 258-266. fourth Edition. USA : Allyn and Bacon, Inc.,
1980.
- Frazier, Alexander. Values, Curriculum, and In Elementary School.
Boston : Houghton Mifflin Company, 1980.
- McFee, J.K. Art Ability. The International Encyclopedia of Education
1 (1985) : 319-323
- Meneil, John A. Art and Adolescence : Teaching Art at the Secondary
level, Teachers College Press. New York : Columbia University,
1983.
- Reid, William A. and Walker, Decker F. Case Studies in Curriculum
Change Great Britain and The United States. London and Boston:
Routledge & Regan Pdul, 1975.
- Smith, Bannie O, William O. Stanley, and J. Harlan Shores. Fundamentals
of Curriculum Development. New York : Harcourt, Brace & World,
1957.
- Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York :
Harcourt, Brace and World, Inc., 1962.
- Trump, J Lloyd and Miller, Delmas F., Secondary School Curriculum
Improvement Challenges, Humanism, Accountability Second
Edition., Third Pisonting. USA : Allyn and Bacon, Inc, 1976.
- Wieson, Mildred Marie. A Historical Inquiry into The Early Development
of Art Education in The American Public School. Dissertation
Abstract International 1980.

ประวัติผู้เขียน

นายวิษ ดาแก้ว เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ตำบลชัยบุรี อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ปรินญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา ๒๕๓๓ ปัจจุบันรับราชการที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐